

Ledsætninger

Ledsætningskonjunktioner

Sætningstype	Konjunktioner	Eksempler
Objekt-sætninger	at	Eks.: Hun siger, at hun møder kl. 8.
Spørgende ledsætninger	hv-ord (hvem/hvad/hvor/hvornår/hvorfor/hvordan/hvis ...) om	Eks.: Hun ved ikke, hvem han er. Eks.: Ved du, hvad tid bussen kører? Eks.: Jeg ved ikke, om han har tid. Eks.: Ved du, om toget er kørt?
Relativ-sætninger	der (som subjekt) som (som subjekt) (som objekt) hvor (refererer til tid/sted)	Eks.: Hun har en søster, der hedder Eva. Eks.: Hun arbejder i et firma, som ligger i Køge. Eks.: De har to børn, som de elsker meget højt. Eks.: De fandt en café, hvor de kunne få frokost.
Betingelses-sætninger	hvis	Eks.: Jeg ringer, hvis jeg bliver forsinket.
Årsags-sætninger	fordi	Eks.: Han gik hjem, fordi han var træt.
Indrømmelses-sætninger	selv om (kontrast)	Eks.: Hun gik på arbejde, selv om hun var syg.
Følge-sætninger	så (hensigt/formål) så (om grad: så meget at) så ... , at (om grad)	Eks.: Hun talte lavt, så hun ikke vækkede børnene. Eks.: Han grinede, så han ikke kunne få vejret. Eks.: Han var så træt, at han ikke kunne fortsætte.
Hensigts-sætninger	for at	Eks.: Han gik, for at de kunne få tid sammen alene.
Sammenlignings-sætninger	som så ... , som end som om	Eks.: Hotellet var ikke, som de havde ønsket. Eks.: Hun gjorde det så godt, som hun kunne. Eks.: Hun er dygtigere, end han er. Eks.: Han så ud, som om han var syg.
Tids- ledsætninger	når da mens før/inden efter at til/indtil siden	Eks.: De kommer, når de har spist. Eks.: Han boede i Spanien, da han var lille. Eks.: Hun hører radio, mens hun spiser. Eks.: Han løber en tur, før han tager på arbejde. Eks.: Han har det bedre, efter at han har skiftet job. Eks.: Hun bliver på arbejde, til hun er færdig. Eks.: Han har røget, siden han var 18 år.

Hovedsætningskonjunktionen 'så' – og ledsætningskonjunktionen 'så'

Konjunktionen 'så' kan både være en hovedsætnings- og en ledsætningskonjunktion.

Hovedsætningskonjunktionen 'så'

Betydning: og derfor (konsekvens/resultat)

Ordstilling: K – S – V – CA

Eks.: Der var udsolgt, så han kunne ikke få billetter.
K S V1 CA V2

Ledsætningskonjunktionen 'så'

Betydning: så at / sådan at (følge/formål)

Ordstilling: K – S – CA – V

Eks.: Hun skyndte sig, så de ikke skulle vente.
K S CA V1 V2